

„Procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych i nadzwyczajnych” Zespół Placówek Oświatowych w Bolechowicach

Na podstawie:

1. *Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o postępowaniu w sprawach nieletnich /Dz. U z 1982 r. Nr 35 poz. 228 z p. zm. – tekst jednolity Dz. z 2002 roku Nr 22 poz. 109 z p. zm./*
2. *Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz. U. Nr 35, poz. 230 z p. zm./*
3. *Ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji /Dz. U. Nr 30 poz. 179 z p. zm./*
4. *Ustawy z dnia 24 kwietnia 1997 roku o przeciwdziałaniu narkomanii /Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 198/*
5. *Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie / Dz.U. 2005 nr 180 poz. 1493/*
6. *Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” /Dz.U. 2011 nr 209 poz. 1245/*
7. *Ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty /tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. poz. 2572 ze zm./*
8. *Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 roku w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.*
9. *Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 roku w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem /Dz. U. Nr 26, poz. 226 ze zm./*
10. *Ustawy z dnia 9 listopada 1995 roku o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych /Dz. U. z 1996 r. nr 10, poz. 55 z p. zm./*
11. *Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach /Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69 z p. zm./i Rozporządzenie MEN z 31 października 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach. /Dz. U. Z 2018 r. poz. 2140/*
12. *Ustawy z dnia 7 stycznia 1993 roku o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży /Dz. U. z 1993 r. Nr 17 poz. 78/*
13. *Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 19 grudnia 2001 roku w sprawie warunków i trybu udzielania zezwoleń na indywidualny program lub tok nauki oraz organizacji indywidualnego programu lub toku nauki (dz. U. z 2002 r. Nr 3, poz. 28 z póź. zm.)*
14. *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, art. 51ust. 1 pkt 1(Dz. U. z 2018 r. poz. 996 ze zm.)*
15. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach, placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. 2015r. poz. 1249).*
16. *Statut Zespołu Placówek Oświatowych im. " Pierwszej Kompanii Kadrowej" w Bolechowicach*

zarządzam co następuje:

§ 1.

Wprowadzam „Procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych i nadzwyczajnych” w Zespole Placówek Oświatowych im. " Pierwszej Kompanii Kadrowej" w Bolechowicach, których treść stanowi załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 2.

Procedury obowiązują wszystkich pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych zatrudnionych w w/w placówce

§ 3.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

.....
dyrektor szkoły

Z zarządzeniem zapoznali się:

PROCEDURY POSTĘPOWANIA

W

SYTUACJACH KRYZYSOWYCH I NADZWYCZAJNYCH

Sytuacja kryzysowa to zbieg zdarzeń, okoliczności i zachowań, które zakłócają normalny tryb funkcjonowania państwa, społeczności, jednostki. Zdarzenia te następują nagle i nieoczekiwanie.

Sytuacje nadzwyczajne to prowadzone w porozumieniu z partnerami zewnętrznymi, przedstawicielami organizacji, działania mające na celu zapobieganie kryzysom wynikającym z przemocy w rodzinie wobec dzieci, problemów okresu dorastania, a także sytuacji kryzysowych powstałych w wyniku wypadków losowych, klęsk żywiołowych, zagrożeń terrorystycznych.

PODSTAWY PRAWNE STOSOWANYCH PROCEDUR:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o postępowaniu w sprawach nieletnich /Dz. U. z 1982 r. Nr 35 poz. 228 z p. zm. – tekst jednolity Dz. z 2002 roku Nr 22 poz. 109 z p. zm./
2. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz. U. Nr 35, poz. 230 z p. zm./
3. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji /Dz. U. Nr 30 poz. 179 z p. zm./
4. Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 roku o przeciwdziałaniu narkomanii /Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 198/
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie / Dz.U. 2005 nr 180 poz. 1493/
6. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” /Dz.U. 2011 nr 209 poz. 1245/
7. Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty /tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. poz. 2572 ze zm./
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 roku w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 roku w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem /Dz. U. Nr 26, poz. 226 ze zm./
10. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 roku o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych /Dz. U. z 1996 r. nr 10, poz. 55 z p. zm./
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach /Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69 z p. zm./
12. Ustawa z dnia 7 stycznia 1993 roku o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży /Dz. U. z 1993 r. Nr 17 poz. 78/
13. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 19 grudnia 2001 roku w sprawie warunków i trybu udzielania zezwoleń na indywidualny program lub tok nauki oraz organizacji indywidualnego programu lub toku nauki (dz. U. z 2002 r. Nr 3, poz. 28 z póź. zm.)
14. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, art. 51ust. 1 pkt 1(Dz. U. z 2018 r.

poz. 996 ze zm.)

15. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach, placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. 2015r. Poz. 1249)

16. Statut Zespołu Placówek Oświatowych im. " Pierwszej Kompanii Kadrowej" w Bolechowicach.

PROCEDURY POSTĘPOWANIA

Lp	Procedura	Strona
1	Procedura postępowania w przypadku posiadania lub palenia papierosów na terenie szkoły lub w jej pobliżu.	
2	Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub środków odurzających.	
3	Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń posiada substancję przypominającą narkotyki.	
4	Procedura postępowania w przypadku gdy pracownik szkoły znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyki.	
5	Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania ucznia	
6	Procedura postępowania wobec ucznia - ofiary czynu karalnego lub przestępstwa.	
7	Procedura postępowania wobec ucznia - sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa.	
8	Procedura postępowania w przypadku niszczenia mienia szkolnego lub prywatnego na terenie szkoły.	
9	Procedura postępowania w przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, podejrzanego paczki lub innych niebezpiecznych substancji czy przedmiotów.	
10	Procedura postępowania w przypadku uczennicy w ciąży.	
11	Procedura postępowania w przypadku zaistnienia wypadku ucznia na terenie szkoły.	
12	Procedura postępowania w przypadku gdy uczeń dokona samookaleczenia na terenie szkoły.	
13	Procedura postępowania w przypadku próby samobójczej ucznia na terenie szkoły.	
14	Procedura postępowania w sytuacji powzięcia informacji, że uczeń zamierza popełnić samobójstwo	
15	Procedura postępowania w przypadku śmierci ucznia.	

- 16 Procedura postępowania w sytuacjach kryzysowych mających wpływ na cały zespół klasowy.
- 17 Procedura postępowania w sytuacji podejrzenia stosowania przemocy wobec dziecka.
- 18 Procedura postępowania w sytuacji podejrzenia wykorzystywania seksualnego dziecka.
- 19 Procedura postępowania w sytuacji pobicia się uczniów.
- 20 Procedura postępowania w przypadku wystąpienia traumatycznego przeżycia u dziecka.
- 21 Procedura postępowania w przypadku samowolnego opuszczenia sali lekcyjnej przez ucznia.
- 22 Procedura postępowania w przypadku niewłaściwego korzystania z urządzeń mobilnych.
- 13 Procedura postępowania w czasie zagrożenia terrorystycznego.
- 24 Procedura postępowania w razie wtargnięcia napastników do obiektu szkolnego.
- 25 Procedura postępowania w przypadku użycia broni palnej na terenie szkoły.
- 26 Procedura w sytuacji wystąpienia zagrożenia bombowego.

Załącznik nr 1 – wzór notatki dotyczącej zdarzenia.

Załącznik nr 2 – Sprawozdanie z wdrożenia środków zapobiegawczych wypadków uczniów

W każdym przypadku nauczyciel/pracownik szkoły zobowiązany jest do sporządzenia notatki dotyczącej zdarzenia.

1. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU POSIADANIA LUB PALENIA PAPIEROSÓW (E-PAPIEROSÓW) NA TERENIE SZKOŁY LUB W JEJ POBLIŻU

- Nauczyciel, który zauważy, że uczeń posiada papierosy odbiera je uczniowi i zabezpiecza w depozycie opisując w kopercie.
- Powiadamia o zaistniałej sytuacji wychowawcę lub dyrektora szkoły.
- Nauczyciel interweniujący odnotowuje ten fakt w dzienniku.
- Nauczyciel interweniujący/wychowawca przeprowadza rozmowę wstępną z uczniem.
- Nauczyciel interweniujący/wychowawca informuje rodziców/prawnych opiekunów o zaistniałej sytuacji.
- W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia oddania nauczycielowi lub

pracownikowi szkoły papierosów lub zachowuje się agresywnie, rodzic zostaje wezwany do szkoły w trybie natychmiastowym.

- Nauczyciel/wychowawca spisuje kontrakt z uczniem.
- Wychowawca, przekazuje rodzicom/prawnym opiekunom pisemnie informację na temat wyciągniętych w stosunku do ucznia konsekwencji wynikających ze Statutu Szkoły.
- Jeżeli sytuacja nadal się powtarza dyrektor szkoły informuje o tym fakcie Komisariat Policji w Chęcinach w celu podjęcia odpowiednich działań w stosunku do ucznia i jego rodziców/prawnych opiekunów.

2. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PODEJRZENIA, ŻE NA TERENIE SZKOŁY ZNAJDUJE SIĘ UCZEŃ BĘDĄCY POD WPLYWEM ALKOHOLU LUB ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH

1. Nauczyciel ocenia sytuację (bierze pod uwagę zachowanie ucznia, dokonuje konfrontacji z innym pracownikiem szkoły, w przypadku wątpliwości).
2. Nauczyciel odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone życie ani zdrowie ucznia.
3. Nauczyciel powiadamia o zaistniałym zdarzeniu wychowawcę klasy, pedagoga, dyrektora szkoły.
4. Wychowawca, nauczyciel interweniujący, przeprowadza rozmowę wstępną z uczniem. Ustala miejsce, ilość wypitego alkoholu oraz sposób jego pozyskania, a także informacje o udziale osób trzecich, na miarę możliwości.
5. Wychowawca, nauczyciel interweniujący wzywa rodziców (prawnych opiekunów) w trybie natychmiastowym do szkoły. Jeżeli zaistnieją jakieś przeszkody (brak kontaktu telefonicznego z rodzicami, pozostanie rodziców w pracy) dyrektor określa kto do momentu przybycia rodziców sprawuje opiekę nad uczniem.
6. W razie niepokojących objawów zdrowotnych u ucznia wychowawca, nauczyciel interweniujący wzywa Pogotowie Ratunkowe.
7. Osoba prowadząca rozmowę z rodzicami sporządza notatkę o zaistniałym incydencie, o przekazaniu ucznia pod wpływem alkoholu rodzicom. Notatkę podpisują rodzice, nauczyciel interweniujący i drugi współpracujący z nim nauczyciel (wychowawca).
8. Przekazanie dziecka rodzicom.
9. W przypadku gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia albo przekazaniu go do dyspozycji

policji decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły. W tym czasie uczeń pozostaje pod opieką wskazanego przez dyrektora pracownika szkoły.

10. W przypadku braku kontaktu z rodzicami lub przy agresywnym zachowaniu ucznia zostaje wezwana policja.
11. W razie potrzeby przeprowadzona zostaje rozmowa z innymi uczestnikami zajęcia, świadkami, innymi uczniami, ustalenie okoliczności zdarzenia.
12. W stosunku do ucznia wychowawca klasy wyciąga konsekwencje zgodnie ze Statutem Szkoły.
  - Przekazanie rodzicom (opiekunom) pisemnej informacji na temat wyciągniętych w stosunku do ucznia konsekwencji wynikających ze Statutu Szkoły.
  - Poinformowanie rodziców (opiekunów), że wychowawca i dyrekcja szkoły podejmą decyzję o ewentualnym zgłoszeniu sprawy do Sądu Rodzinnego i Komisariatu Policji w Chęcinach/Wydziału ds. Przystępności Nieletnich KMP Kielce.

NR 3. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PODEJRZENIA, ŻE UCZEŃ POSIADA SUBSTANCJĘ PRZYPOMINAJĄCĄ NARKOTYK

- Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, dyrektor, itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie, co do ich związku z poszukiwaną substancją.
- **Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonywać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia - jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.**
- swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/prawnych opiekunów i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa, jednocześnie wzywając policję.
- Rodzice/prawni opiekunowie nie mogą zabrać dziecka do domu, ponieważ policja musi wykonać z nieletnim czynności procesowe.
- Do czasu przyjazdu policji, uczeń powinien zostać odizolowany przez nauczyciela – tak, aby nie miał możliwości ukrycia, wyrzucenia czy przekazania substancji innej osobie.
- Nauczyciel rekwiruje substancję, przekazuje dyrektorowi szkoły, po czym substancja zostaje zabezpieczona w kopercie opisanej: „zabezpieczono dnia:..., susz, proszek, itp. koloru...”.
- Zabezpieczona substancja zostaje przekazana na ręce policji.

**NR 4. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU
GDY PRACOWNIK SZKOŁY ZNAJDUJE NA TERENIE SZKOŁY
SUBSTANCJĘ PRZYPOMINAJĄCĄ WYGLĄDEM NARKOTYK**

1. Pracownik szkoły zabezpiecza substancje, zachowując środki ostrożności, substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo należy znaleziona substancja.
2. Nauczyciel powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, który wzywa policję.
3. Pracownik sporządza notatkę dotyczącą zdarzenia.
4. Po przyjeździe policji dyrektor niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

**NR5. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU AGRESYWNEGO
ZACHOWANIA UCZNIĄ**

1. Nauczyciel, który zauważy agresywne zachowanie ucznia, odizolowuje go od pozostałych uczniów.
2. Powiadamia wychowawcę klasy, pedagoga, dyrektora szkoły o zaistniałym zdarzeniu i sporządza możliwie dokładną notatkę z zaistniałej sytuacji.
3. Wychowawca, nauczyciel przeprowadza rozmowę z uczniem, ustala okoliczności czynu i ustala ewentualnych świadków zdarzenia.
4. Wychowawca informuje i wzywa rodziców/prawnych opiekunów do zgłoszenia się do szkoły i niezwłocznego odebrania dziecka.
5. Wychowawca sporządza notatkę z ustaleń z rozmowy z uczniem i rodzicami.
6. W stosunku do ucznia wychowawca klasy wyciąga konsekwencje czynu zgodnie ze Statutem Szkoły.
7. Wychowawca klasy przekazuje rodzicom/prawnym opiekunom pisemną informację na temat wyciągniętych w stosunku do ucznia konsekwencji wynikających ze Statutu Szkoły.
8. W sytuacji, kiedy wychowawca lub nauczyciel oceni, że agresywne zachowanie dziecka stanowi zagrożenie dla niego samego lub innych osób informuje rodziców (opiekunów), w razie konieczności zawiadamia pogotowie ratunkowe i policję.

NR 6. PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC UCZNIĄ - OFIARY CZYNU KARALNEGO LUB PRZESTĘPSTWA

1. Nauczyciel odizolowuje ucznia poszkodowanego od sprawców.
2. Nauczyciel zgłasza potrzebę konsultacji z pielęgniarką szkolną, jednocześnie udzielając pierwszej pomocy oraz niezwłocznie powiadamiając wychowawcę, dyrektora szkoły.
3. W razie potrzeby zostaje wezwane Pogotowie Ratunkowe, jeśli uczeń doznał obrażeń wymagających interwencji lekarskiej.
4. Nauczyciel, wychowawca bądź dyrektor powiadamia rodziców ucznia o zdarzeniu i wyzywa do niezwłocznego wstawienia się w szkole.
5. Nauczyciel sporządza notatkę dotyczącą zdarzenia.
6. W przypadku gdy sytuacja tego wymaga Dyrektor informuje policję dbając o zabezpieczenie śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.
7. Uczeń objęty zostaje wsparciem psychologiczno - pedagogicznym.

NR 7. PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC UCZNIĄ - SPRAWCY CZYNU KARALNEGO LUB PRZESTĘPSTWA

1. Nauczyciel/pracownik szkoły, który uzyskał informację o popełnieniu czynu karalnego lub przestępstwa bądź będący świadkiem zdarzenia zabezpiecza ewentualne dowody lub przedmioty mogące pochodzić z przestępstwa i niezwłocznie powiadamia wychowawcę oraz dyrektora o popełnionym czynie/przestępstwie.
2. Wychowawca ustala okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia; zatrzymuje sprawcę jeżeli jest znany i przebywa na terenie szkoły.
3. Wychowawca powiadamia rodziców/opiekunów prawnych ucznia o zdarzeniu i sporządza notatkę z ustaleń z rozmowy z uczniem i rodzicami.
4. Dyrektor szkoły zawiadamia policję i sąd rodzinny w przypadku popełnienia czynu karalnego lub przestępstwa przez ucznia, który nie ukończył 17 lat, a w przypadku ucznia, który ukończył 17 rok życia prokuraturę lub policję.
5. Dyrektor szkoły przekazuje policji zabezpieczone ewentualne dowody lub przedmioty mogące pochodzić z przestępstwa.

6. Nauczyciel/pracownik sporządza notatkę dotyczącą zdarzenia.
7. W stosunku do ucznia wychowawca klasy wyciąga konsekwencje czynu zgodnie ze Statutem Szkoły.
8. Wychowawca klasy przekazuje rodzicom/prawnym opiekunom pisemną lub ustną informację na temat wyciągniętych w stosunku do ucznia konsekwencji wynikających ze Statutu Szkoły.
9. Wychowawca informuje rodziców (opiekunów), że szkoła podjęła decyzję o zgłoszeniu sprawy do Sądu Rodzinnego i Komisariatu Policji w Chęcinach.

NR 8. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU NISZCZENIA MIENIA SZKOLNEGO I/LUB PRYWATNEGO NA TERENIE SZKOŁY

1. Nauczyciel/pracownik szkoły, który uzyska informację o dewastacji lub stwierdzi dewastację mienia przez ucznia, ustala okoliczności zdarzenia, dokonuje oglądu miejsca, w którym wystąpiła szkoda i próbuje ustalić sprawcę.
2. Nauczyciel/pracownik szkoły informuje dyrektora szkoły o zdarzeniu i sporządza notatkę dotyczącą zdarzenia.
3. Jeżeli sprawca czynu jest znany, wychowawca, dyrektor wzywa rodziców/prawnych opiekunów ucznia. Dyrektor szkoły wspólnie z rodzicami ustala sposób w jaki szkody zostaną naprawione. Z ustaleń sporządzana jest notatka.
4. W przypadku odmowy współpracy przez ucznia i rodziców/prawnych opiekunów lub braku możliwości ustalenia sprawcy zdarzenia dyrektor szkoły powiadamia policję.
5. W stosunku do ucznia wychowawca klasy wyciąga konsekwencje czynu zgodnie ze Statutem Szkoły.
6. Wychowawca klasy przekazuje rodzicom/prawnym opiekunom pisemną informację na temat wyciągniętych w stosunku do ucznia konsekwencji wynikających ze Statutu Szkoły.
7. Wychowawca informuje rodziców (opiekunów), że szkoła podejmie decyzję o ewentualnym zgłoszeniu sprawy policji.

NR 9. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZNALEZIENIA NA TERENIE SZKOŁY BRONI, MATERIAŁÓW WYBUCHOWYCH, PODEJRZANEJ PACZKI LUB INNYCH NIEBEZPIECZNYCH SUBSTANCJI CZY PRZEDMIOTÓW.

1. Nauczyciel/pracownik szkoły, zachowując środki ostrożności, zabezpiecza przedmioty/substancje nieznanego pochodzenia przed dostępem osób niepowołanych oraz przed ewentualnym zniszczeniem do czasu przyjazdu policji.
2. Nauczyciel/pracownik szkoły powiadamia dyrektora szkoły o zaistniałym zdarzeniu i sporządza notatkę dotyczącą zdarzenia.
3. Dyrektor szkoły wzywa policję; po przyjeździe policji przekazuje zabezpieczone przedmioty/substancje.
4. W przypadku stwierdzenia zagrożenia dyrektor szkoły podejmuje decyzję o ewakuacji ludzi i mienia. Po ogłoszeniu ewakuacji dyrekcja zobligowana jest do udostępnienia policji pomieszczeń w celu ich przeszukania.
5. Jeżeli dojdzie do akcji ewakuacyjnej lub ratowniczej, należy zastosować się do poleceń osób kierujących akcją.
6. Nauczyciel odbywający zajęcia z daną grupą jest zobowiązany przebywać z uczniami przez cały czas trwania akcji ewakuacyjnej lub ratowniczej i kontrolować liczbę uczniów oraz skład osobowy grupy.

NR 10. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU UCZENNICY W CIĄŻY

1. W przypadku zaobserwowania lub powzięcia informacji bądź podejrzenia, że uczennica jest w ciąży nauczyciel informuje o tym fakcie wychowawcę, dyrektora szkoły.
2. Wychowawca lub inna osoba dorosła, do której uczennica ma zaufanie przeprowadza z nią dyskretny wywiad potwierdzający ewentualny jej odmienny stan.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodzica/prawnego opiekuna i przeprowadza z nim rozmowę, z której zostaje sporządzona notatka.
4. W przypadku potwierdzenia informacji, wychowawca/pedagog/psycholog informuje rodziców/prawnych opiekunów o formach pomocy, z jakich może skorzystać uczennica. W tym: pomoc psychologiczno – pedagogiczna, oraz na pisemny wniosek rodziców/prawnych opiekunów: możliwość spełniania obowiązku szkolnego poza szkołą, indywidualnego nauczania oraz indywidualnego toku nauki.
5. Dyrektor szkoły, wychowawca i rodzice/prawni opiekunowie podejmują działania niezbędne do przyznania uczennicy, zależnie od dokonanego wyboru, zgody na spełnianie obowiązku szkolnego poza szkołą, indywidualnego nauczania lub indywidualnego toku nauki.
6. Uczennica w okresie ciąży oraz po urodzeniu dziecka otrzymuje wsparcie w wywiązywaniu się z obowiązków szkolnych oraz zostaje objęta pomocą psychologiczno - pedagogiczną, a w trudnych sytuacjach, w miarę możliwości także pomocą materialną. Zespół wychowawczy, we współpracy z pedagogiem i psychologiem wskazują rodzicom/prawnym opiekunom właściwe dla uczennicy formy ww. pomocy i wsparcia.
7. Każdy przypadek ciąży u nieletniej poniżej 15. roku życia dyrektor szkoły zgłasza do prokuratora.

NR 11. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZAISTNIENIA WYPADKU UCZNIĄ NA TERENIE SZKOŁY

1. Nauczyciel/pracownik szkoły, który jest świadkiem wypadku lub powziął wiadomość o wypadku ucznia niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę – udziela pierwszej pomocy i sprowadza fachową pomoc medyczną.
2. Niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły o zaistniałym zdarzeniu i sporządza protokół powypadkowy.

3. **O każdym wypadku** nauczyciel pod opieką którego przebywał uczeń w chwili wypadku lub powiadomiony o wypadku wychowawca klasy powiadamia niezwłocznie rodziców/prawnych opiekunów i ustala z nimi: potrzebę wezwania pogotowia ratunkowego, potrzebę wcześniejszego odebrania dziecka przez rodziców/prawnych opiekunów lub osobę pełnoletnią przez nich wskazana, godzinę odbioru dziecka ze szkoły w dniu zdarzenia, zwolnienie ucznia na odpowiedzialność rodzica/opiekuna.
4. **Przy lekkich przypadkach (brak wyraźnych obrażeń – np. widoczne tylko lekkie zaczerwienienie, zadrapanie, skaleczenie), po udzieleniu pierwszej pomocy poszkodowanemu uczniowi,** nauczyciel pod opieką którego przebywał uczeń w chwili wypadku lub powiadomiony o wypadku wychowawca klasy powiadamia rodzica/opiekuna o zdarzeniu i ustala z nim dalsze postępowanie wymienione w pkt. 3.
5. W przypadku odebrania ucznia ze szkoły przez rodzica/opiekuna lub osobę pełnoletnią przez nich wskazaną, a także w przypadku zwolnienia ucznia na odpowiedzialność rodzica/opiekuna, fakt ten dokumentuje się w zeszycie zwolnień wpisując imię i nazwisko ucznia, klasę, datę, godzinę odbioru ucznia/zwolnienia ucznia, nazwisko rodzica/opiekuna i jego numer telefonu, w miarę możliwości podpis osoby odbierającej .....
6. W każdym trudniejszym przypadku (np. widoczne obrażenia, urazy, niepokojące objawy) nauczyciel/pielęgniarka szkolna lub dyrektor wzywa pogotowie ratunkowe.
7. O wypadku, dyrektor lub upoważniona przez niego osoba, natychmiast zawiadamia: rodziców/prawnych opiekunów, inspektora bezpieczeństwa i higieny pracy, społecznego inspektora pracy, organ prowadzący szkołę, radę rodziców.
8. **O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym, dyrektor szkoły lub upoważniona przez niego osoba, niezwłocznie policję, prokuratora, kuratora oświaty i organ prowadzący.**
9. **O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, dyrektor szkoły lub upoważniona przez niego osoba, zawiadamia niezwłocznie Państwowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach.**
10. **Dyrektor szkoły lub upoważniona przez niego osoba, zabezpiecza miejsce wypadku, do czasu rozpoczęcia czynności przez policję, prokuratora lub zespół powypadkowy.**
11. Dyrektor szkoły powołuje ZESPÓŁ POWYPADKOWY w skład którego wchodzi:

- Inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy oraz społeczny inspektor pracy.
- Jeżeli z jakichkolwiek powodów nie jest możliwy udział w pracach zespołu jednej z tych osób, dyrektor szkoły powołuje w to miejsce innego pracownika szkoły, przeszkolonego w zakresie bhp.
- Jeżeli z jakichkolwiek powodów nie jest możliwy udział w pracach zespołu ani pracownika służby bezpieczeństwa i higieny pracy, ani społecznego inspektora pracy w skład zespołu wchodzi dyrektor szkoły oraz pracownik szkoły, przeszkolony w zakresie bhp.
- W składzie zespołu może uczestniczyć przedstawiciel organu prowadzącego, kuratora oświaty i rady rodziców.
- Przewodniczącym zespołu jest pracownik służby bhp, społeczny inspektor pracy lub inny wskazany przez dyrektora pracownik szkoły.

12. Zespół przeprowadza postępowanie powypadkowe i sporządza dokumentację powypadkową, w tym protokół powypadkowy.

13. W sprawach spornych rozstrzygające jest stanowisko przewodniczącego zespołu powypadkowego. Członek, który nie zgadza się ze stanowiskiem przewodniczącego może złożyć zdanie odrębne, które odnotowuje się w protokole.

14. Przewodniczący zespołu powypadkowego poucza poszkodowanego lub reprezentującego go osoby o przysługujących im prawach w toku postępowania powypadkowego.

15. Z treścią protokołu powypadkowego i innymi materiałami postępowania powypadkowego zapoznaje się:

- Poszkodowanego pełnoletniego,
- Rodziców/prawnych opiekunów poszkodowanego małoletniego, którzy poświadczają ten fakt podpisem w protokole.
- Jeżeli poszkodowany pełnoletni zmarł lub nie pozwala mu na to stan zdrowia, z materiałami postępowania powypadkowego zaznajamia się jego rodziców/prawnych opiekunów.
- Protokół powypadkowy doręcza się osobom uprawnionym do zaznajomienia się z materiałami postępowania powypadkowego.
- Jeden egzemplarz protokołu powypadkowego pozostaje w dokumentacji szkoły.
- Organowi prowadzącemu i kuratorowi oświaty protokół powypadkowy doręcza się na ich wniosek.
- Protokół powypadkowy podpisują członkowie zespołu powypadkowego i

dyrektor szkoły.

- W ciągu 7 dni od dnia doręczenia protokołu powypadkowego osoby uprawnione do zaznajomienia się z materiałami postępowania powypadkowego mogą złożyć zastrzeżenia do ustaleń protokołu powypadkowego ustnie lub na piśmie do przewodniczącego zespołu powypadkowego.
- Zastrzeżenia mogą dotyczyć w szczególności:
  - Niewykorzystania wszystkich środków dowodowych niezbędnych dla ustalenia stanu faktycznego
  - Sprzeczności istotnych ustaleń protokołu z zebraniem materiałem dowodowym.
- Zastrzeżenia rozpatruje organ prowadzący, który może zlecić:
  - dotychczasowemu zespołowi wyjaśnienie ustaleń protokołu lub przeprowadzenie określonych czynności dowodowych;
  - powołać nowy zespół celem ponownego przeprowadzenia postępowania powypadkowego.
  - Każdy wypadek zostaje odnotowany w rejestrze wypadków (sekretariat szkoły), który prowadzi Społeczny Inspektor BHP.
  - Pracownik będący świadkiem wypadku przedstawia dyrektorowi lub Społeczny Inspektor BHP okoliczności i przyczyny wypadku w formie sporządzonej notatki. (załącznik 1)
  - Specjalista ds. BHP wskazuje środki zapobiegawcze w celu poprawy bezpieczeństwa w szkole.
  - Pracownik odpowiedzialny za wdrożenie środków zapobiegawczych sporządza sprawozdanie w formie pisemnej z ich realizacji i składa do dyrektora szkoły (załącznik nr 2)

NR 12. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU GDY UCZEŃ DOKONA SAMOOKALECZENIA NA TERENIE SZKOŁY

1. Nauczyciel udziela pierwszej pomocy uczniowi, który dokonał samookaleczenia. Jeżeli stan zdrowia ucznia tego wymaga wzywa karetkę pogotowia.
2. Nauczyciel informuje wychowawcę, dyrektora szkoły o zaistniałym zdarzeniu i sporządza notatkę.
3. Wychowawca bezzwłocznie zawiadamia i wzywa rodziców/prawnych opiekunów ucznia do

odbioru dziecka ze szkoły.

4. Wychowawca, jeżeli stan zdrowia dziecka na to pozwala, przeprowadza rozmowę z uczniem.
5. Jeżeli rodzice/prawni opiekunowie odmówią odebrania dziecka ze szkoły, o pozostawieniu ucznia czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia dziecka i w porozumieniu z dyrektorem. W tym czasie dziecko pozostaje pod opieką wyznaczonego przez dyrektora pracownika szkoły.
6. Wychowawca przekazuje rodzicom/prawnym opiekunom wykaz placówek świadczących pomoc specjalistyczną i zobowiązuje rodzica/prawnego opiekuna do kontaktu z poradnią.
7. W przypadku gdy sytuacja powtórzy się, dyrektor szkoły powiadamia pisemnie policję.

NR 13. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PRÓBY SAMOBÓJCZEJ UCZNIĄ NA TERENIE SZKOŁY

1. Nauczyciel/pracownik szkoły otacza opieką ucznia znajdującego się w kryzysie, nie pozostawia go samego i próbuje przeprowadzić w bezpieczne, ustronne miejsce. Jeżeli sytuacja tego wymaga, udziela pierwszej pomocy.
2. Nauczyciel/pracownik szkoły informuje dyrektora szkoły o zdarzeniu i sporządza notatkę.
3. Jeżeli jest taka konieczność, dyrektor szkoły lub wskazana przez niego osoba wzywa karetkę pogotowia i policję.
4. Dyrektor szkoły lub wychowawca informuje rodziców/prawnych opiekunów o zdarzeniu i wzywa ich do szkoły.
5. Dyrektor szkoły lub wychowawca przekazuje ucznia: pod opiekę rodziców/prawnych opiekunów i informuje ich o niezbędnej konsultacji psychiatrycznej (przekazuje informację o placówkach specjalistycznych), odpowiednim instytucjom (np. policji), jeżeli przyczyną zagrożenia jest sytuacja domowa ucznia.
6. O próbie samobójczej ucznia dyrektor zawiadamia: policję, prokuratora, kuratorium oświaty, organ prowadzący.
7. Po powrocie do szkoły uczeń zostaje objęty pomocą psychologiczno – pedagogiczną.

NR 14. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI POWZIĘCIA INFORMACJI, ŻE UCZEŃ ZAMIERZA POPEŁNIĆ SAMOBÓJSTWO

1. Nauczyciel/pracownik szkoły po powzięciu informacji, że uczeń zamierza popełnić samobójstwo nie pozostawia ucznia samego i próbuje go przeprowadzić w bezpieczne, ustronne miejsce.
2. Nauczyciel/pracownik szkoły informuje wychowawcę, dyrektora szkoły o zdarzeniu i sporządza notatkę.
3. Dyrektor szkoły lub wychowawca informuje rodziców/prawnych opiekunów o zdarzeniu i wzywa ich do szkoły.
4. Dyrektor szkoły lub wychowawca przekazuje ucznia: pod opiekę rodziców/prawnych opiekunów i informuje ich o niezbędnej konsultacji psychiatrycznej (przekazuje informację o placówkach specjalistycznych), odpowiednim instytucjom (np. policji), jeżeli przyczyną zagrożenia jest sytuacja domowa ucznia oraz zobowiązuje rodziców/prawnych opiekunów do konsultacji psychiatrycznej.
5. Z przeprowadzonej rozmowy sporządza się notatkę.
6. Po powrocie do szkoły uczeń zostaje objęty pomocą psychologiczno – pedagogiczną.

NR 15. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ŚMIERCI UCZNIĄ

1. O śmierci ucznia, która miała miejsce na terenie szkoły lub w związku z zajęciami szkolnymi dyrektor szkoły lub osoba przez niego upoważniona informuje w **pierwszej kolejności**: policję, prokuratora, kuratorium oraz organ prowadzący.
2. Wszyscy obecni pracownicy szkoły dbają o jak najlepsze zabezpieczenie miejsca zdarzenia.
3. Dyrektor o śmierci ucznia informuje rodziców/prawnych opiekunów.
4. **Należy unikać powiadamiania telefonicznego o śmierci dziecka.**
5. Dyrektor informuje nauczycieli o śmierci ucznia na Radzie Pedagogicznej.
6. Wychowawcy/pedagog/psycholog przeprowadzają rozmowę z uczniami na forum klasy, otaczając ich wsparciem i opieką.
7. Uczniowie zostają poinformowani o możliwości uzyskania indywidualnej pomocy psychologicznej oraz otrzymują wykaz instytucji świadczących pomoc specjalistyczną.
8. Szkoła stwarza uczniom możliwość uczestniczenia w ceremonii pogrzebowej.

16. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH MAJĄCYCH WPŁYW NA CAŁY ZESPÓŁ KLASOWY

- W sytuacji gdy zaistniały okoliczności, które mają wpływ na funkcjonowanie całego zespołu klasowego, wychowawca powiadamia o tym fakcie oraz dyrektora szkoły.
- Wychowawca wspólnie z dyrektorem szkoły przeprowadza rozmowę z zespołem klasowym w celu udzielenia wsparcia/wyjaśnienia sytuacji.
- Wychowawca ustala formy pomocy i wsparcia, jakimi może być objęty zespół klasowy.
- Podczas spotkania z klasą uczniowie zostają poinformowani o możliwości uzyskania indywidualnego wsparcia psychologicznego na terenie szkoły.
- Wychowawca zwołuje zebranie klasowego zespołu wychowawczego w celu poinformowania o sytuacji i zaplanowanych działaniach wobec klasy.
- Wychowawca informuje dyrektora o zaplanowanych działaniach wobec klasy.

NR 17. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI PODEJRZENIA STOSOWANIA PRZEMOCY WOBEC DZIECKA LUB ZANIEDBANIA ZE STRONY RODZICÓW/PRAWNYCH OPIEKUNÓW.

1. Nauczyciel, który podejrzewa, że wobec ucznia stosowana jest przemoc lub zaniedbywanie przekazuje informację wychowawcy klasy oraz dyrektorowi szkoły.
2. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców/prawnych opiekunów (nie wzywa się rodzica, co do którego istnieje podejrzenie, że może być sprawcą przemocy), przekazuje im uzyskane informacje na temat podejrzenia stosowania przemocy (drugiemu rodzicowi) lub zaniedbania wobec dziecka i przeprowadza rozmowę.
3. Wychowawca wspólnie z dyrektorem szkoły ustala z rodzicami/prawnymi opiekunami plan pomocy dziecku, poprzez określenie sposobu zapewnienia bezpieczeństwa i zakresu wsparcia, jakie szkoła może zaoferować uczniowi. Zobowiązuje rodziców do skonsultowania dziecka u specjalisty. Przygotowuje informację o placówkach pomocy, jeżeli jest taka potrzeba. Ofertę placówek przekazuje rodzicom/ prawnym opiekunom.
4. Z rozmowy zostaje sporządzona notatka.
5. Wychowawca informuje o swoich działaniach dyrektora szkoły.
6. W przypadku podejrzenia, że dziecko jest osobą doznającą przemocy w rodzinie nauczyciel, który jako pierwszy uzyskał informację o przemocy informując dyrektora wypełnia formularz „ Niebieska Karta ”, w obecności dziecka i pełnoletniej osoby najbliższej (w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. — Kodeks karny; Dz.U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.2), ewentualnie dopuszcza się przeprowadzenie procedury w obecności pedagoga/psychologa szkolnego.

Uwaga: Podejmowanie interwencji w środowisku rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę Niebieskiej Karty i nie wymaga osoby dotkniętej przemocą w rodzinie (art. 9d. Ust. 1).

7. Dalsze działania związane z wszczęciem procedury „Niebieskie karty” prowadzone się zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.
8. Dyrektor informuje rodziców/prawnych opiekunów o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy wobec dziecka i obowiązkach szkoły zgłaszania sprawy do prokuratury oraz sądu rodzinnego i nieletnich przypadków przemocy wobec małoletniego.
9. Dyrektor szkoły niezwłocznie składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury i wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu rodzinnego i nieletnich.
10. W sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia i zdrowia dziecka dyrektor wzywa lekarza oraz policję, która, w porozumieniu z lekarzem, podejmuje działania mające zapewnić bezpieczeństwo

dziecku.

11. W przypadku podejrzenia, że powrót do domu narazi dziecko na krzywdzenie, dyrektor szkoły ma prawo zatrzymać ucznia w szkole do czasu przyjazdu policji. W sytuacji podjęcia takiej decyzji dyrektor ma obowiązek niezwłocznie powiadomić sąd rodzinny wraz z opisem sytuacji i przyczyn podjęcia takich działań.

12. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.

NR 18. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI PODEJRZENIA WYKORZYSTYWANIA SEKSUALNEGO DZIECKA

1. Nauczyciel, który podejrzewa, że dziecko było wykorzystywane seksualnie sporządza notatkę służbową i niezwłocznie informuje o swoich podejrzeniach dyrektora szkoły.
2. Wychowawca przeprowadza rozmowę z dzieckiem.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców/ prawnych opiekunów i przekazuje im uzyskane informacje. W przypadku podejrzenia, że sprawcą jest jeden z rodziców do szkoły zostaje wezwany tylko drugi rodzic.
4. Wychowawca ustala z rodzicami/prawnymi opiekunami plan pomocy dziecku, poprzez określenie sposobu zapewnienia bezpieczeństwa i zakresu wsparcia, jakie szkoła może zaoferować uczniowi. Zobowiązuje rodziców do skonsultowania dziecka u specjalisty. Przygotowuje informację o placówkach pomocy, jeżeli jest taka potrzeba. Ofertę placówek przekazuje rodzicowi/ prawnemu opiekunowi. Z rozmowy zostaje sporządzona notatka.
5. W przypadku podejrzenia wykorzystywania seksualnego dziecka przez rodzica dyrektor wypełnia formularz „Niebieska Karta – A”, w obecności dziecka i pełnoletniej osoby najbliższej (w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. — Kodeks karny; Dz.U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.2).
6. Dalsze działania związane z wszczęciem procedury „Niebieskie karty” prowadzone się zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.
7. Wychowawca szkolny informuje o swoich działaniach dyrektora szkoły.
8. Dyrektor informuje rodziców/prawnych opiekunów o obowiązku szkoły zgłaszania do prokuratury oraz sądu rodzinnego i nieletnich przypadków podejrzenia popełnienia przestępstwa wykorzystywania seksualnego dziecka.
9. Dyrektor szkoły niezwłocznie składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury i wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu rodzinnego i nieletnich.

10. W przypadku podejrzenia, że powrót do domu narazi dziecko na krzywdzenie i zagrożenie dla dziecka jest realne lub odmawia ono powrotu do domu z obawy przed opiekunami, dyrektor szkoły ma prawo zatrzymać ucznia w szkole do czasu przyjazdu policji. W sytuacji podjęcia takiej decyzji dyrektor ma obowiązek niezwłocznie powiadomić sąd rodzinny i nieletnich wraz z opisem sytuacji i przyczyn podjęcia takich działań.

11. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

NR 19. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI POBICIA SIĘ UCZNIÓW

1. Nauczyciel bądź pracownik szkoły, który jest świadkiem pobicia się uczniów podejmuje działania mające na celu odizolowanie sprawcy od ofiary.
2. Nauczyciel udziela pierwszej pomocy uczniowi, który ucierpiał w trakcie zdarzenia. W przypadku zagrożenia zdrowia i życia wzywa pogotowie ratunkowe lub prosi o to osobę znajdującą się w pobliżu.
3. Nauczyciel zawiadamia wychowawcę i dyrektora o zaistniałej sytuacji i sporządza notatkę.
4. Wychowawca przeprowadza rozmowy z uczniami i ustala okoliczności zdarzenia. Uczniowie sporządzają notatki.
5. Wychowawca powiadamia rodziców uczniów o zdarzeniu. Wzywa ich do szkoły bądź ustala termin spotkania. W szczególnych przypadkach rodzice zostają zobowiązani do odbioru dziecka ze szkoły.
6. Wychowawca przeprowadza rozmowę z rodzicami. Z rozmowy zostaje sporządzona notatka i zawarty Kontrakt ze stronami.....
7. W stosunku do ucznia/-ów wychowawca klasy wyciąga konsekwencje czynu zgodnie ze Statutem Szkoły.
8. Wychowawca klasy przekazuje rodzicom/prawnym opiekunom pisemna lub ustną informację na temat wyciągniętych w stosunku do ucznia konsekwencji wynikających ze Statutu Szkoły.
9. Wychowawca informuje rodziców (opiekunów), że szkoła podejmie decyzję o ewentualnym zgłoszeniu sprawy do policji

NR 20. PROCEDURA POSTĘPOWANIA

W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA TRAUMATYCZNEGO PRZEŻYCIA U DZIECKA

- Nauczyciel, który uzyska informację o wystąpieniu traumatycznego przeżycia u dziecka powiadamia o sytuacji wychowawcę i dyrektora.
- Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem z której sporządza notatkę.
- Wychowawca wzywa do szkoły rodziców ucznia i przeprowadza z nimi rozmowę na temat sytuacji traumatycznej. Z rozmowy zostaje sporządzona

notatka.

- Na podstawie rozmowy z uczniem, rodzicami i nauczycielami wychowawca wraz rodzicami/opiekunami ustala plan pomocy dziecku, poprzez określenie zakresu wsparcia, jakie szkoła może zaoferować uczniowi. Uczeń zostaje objęty pomocą psychologiczno – pedagogiczną.
- W przypadku, gdy stres towarzyszący sytuacji traumatycznej jest długotrwały i wsparcie szkoły nie wystarcza wychowawca przygotowuje informację o placówkach pomocy dziecku i przekazuje ją rodzicowi/ prawnemu opiekunowi.
- Wychowawca informuje dyrektora o podjętych działaniach.

NR 21. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU SAMOWOLNEGO OPUSZCZENIA SALI LEKCYJNEJ/ szkoły i DZIAŁKI SZKOLEJ PRZEZ UCZNI

- Jeżeli uczeń opuścił salę lekcyjną nauczyciel przy otwartych drzwiach kontroluje zachowanie ucznia.
- Jeżeli uczeń nie reaguje na prośby nauczyciela o powrót i oddala się od sali lekcyjnej, nauczyciel wysyła do dyrektora szkoły ucznia z informacją o samowolnym opuszczeniu klasy przez ucznia.
- Jeżeli w zasięgu wzroku nauczyciela jest pani woźna prosi ją o zaopiekowanie się klasą. Sam udaje się na poszukiwanie ucznia. W innym przypadku prosi nauczyciela uczącego obok w klasie o zaopiekowanie się uczniami. Klasa z którą ma zajęcia edukacyjne przechodzi do sali obok i pozostaje pod opieką drugiego nauczyciela. Sam udaje się na poszukiwanie ucznia.
- Powiadomione osoby dokonują przeglądu korytarzy, toalet i innych pomieszczeń szkolnych, a także terenu szkolnego.
- W przypadku gdy uczeń znajduje się na terenie szkoły, dyrektor przeprowadza rozmowę z uczniem w celu wyjaśnienia zdarzenia.
- Wychowawca kontaktuje się z rodzicami w celu poinformowania o zaistniałej sytuacji.
- W przypadku gdy uczeń opuścił budynek szkoły, wychowawca powiadamia dyrektora oraz rodziców. W przypadku braku kontaktu telefonicznego z rodzicami dyrektor powiadamia Komendę Powiatową Policji.

NR 22. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU NIEWŁAŚCIWEGO KORZYSTANIA Z URZĄDZEŃ MOBILNYCH

- Nauczyciel udziela ustnego ostrzeżenia uczniowi, który podczas lekcji używa urządzeń mobilnych.
- Jeżeli uczeń ponownie skorzysta z urządzeń mobilnych podczas lekcji nauczyciel prosi o oddanie wyłączonego urządzenia, które po zakończeniu zajęć składa do depozytu w gabinecie dyrektora szkoły (opatrzone kartką z imieniem i nazwiskiem ucznia).
- Nauczyciel zawiadamia rodziców ucznia o zaistniałej sytuacji. Po odbiór urządzenia mogą zgłosić się tylko rodzice ucznia.
- Nauczyciel informuje wychowawcę (także w przypadku gdy uczeń odmówił oddania urządzenia), który przeprowadza rozmowę dyscyplinującą z uczniem i podejmuje działania zgodnie ze Statutem Szkoły.
- W przypadku gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń naruszył godność osobistą drugiej osoby np. poprzez nagrywanie, fotografowanie bez jej wiedzy i zgody:
  - o zaistniałej sytuacji informuje wychowawcę;
  - wychowawca przeprowadza rozmowę wyjaśniającą z uczniem; z rozmowy sporządza się notatkę; wychowawca podejmuje działania zgodnie ze Statutem Szkoły;
  - wychowawca powiadamia rodziców o zaistniałej sytuacji/wzywa rodziców do szkoły; z rozmowy sporządza się notatkę;
  - wychowawca informuje dyrektora szkoły o zdarzeniu;
  - dyrektor podejmuje decyzję o złożeniu zawiadomienia na policję.

NR 23. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W CZASIE ZAGROŻENIA TERRORYSTYCZNEGO

- Nauczyciel, pracownik szkoły lub uczeń, który zauważył podejrzenie zachowujące się osoby lub przedmioty pozostawione bez opieki oraz przypuszcza, że może to być próba ataku terrorystycznego, natychmiast informuje dyrektora szkoły lub odpowiednio nauczyciela, lub pracownika niepedagogicznego.
- Podejrzanych przedmiotów nie wolno dotykać! O ich lokalizacji należy niezwłocznie powiadomić dyrekcję szkoły
- Ważne: Każdy pracownik szkoły zobowiązany jest, jeśli ma taką możliwość wezwać pomoc.
- Nauczyciel lub pracownik niepedagogiczny, który uzyskał informację o możliwości ataku terrorystycznego natychmiast informuje dyrektora szkoły.
- Dyrektor, który dowiedział się o podłożeniu ładunku wybuchowego lub przedmiotu niewiadomego pochodzenia, co do którego istnieje podejrzenie, że może on stanowić zagrożenie dla osób i mienia lub otrzymał informację o zagrożeniu terrorystycznym: drogą telefoniczną lub mailową itp. natychmiast zgłasza ten fakt służbom odpowiedzialnym za bezpieczeństwo na tym terenie: dzwoni pod numer alarmowy 997, zgłasza najbliższej jednostce Komendy Policji i powiadamia organ prowadzący szkołę.
- Dyrektor szkoły podejmuje decyzję o natychmiastowej ewakuacji.
- Jeśli zapadnie decyzja o ewakuacji, należy zachować spokój i opanowanie, pozwoli to na sprawne i bezpieczne opuszczenie zagrożonego rejonu. Należy postępować zgodnie z instrukcją postępowania w czasie ewakuacji, chyba, że prowadzący akcją zadecydują inaczej.
- Do czasu przybycia Policji lub innych służb należy w miarę istniejących możliwości zabezpieczyć zagrożone miejsce, zachowując elementarne środki bezpieczeństwa, bez narażania siebie i innych osób na niebezpieczeństwo.
- Po przybyciu Policji na miejsce lub innych służb, przejmuje ona dalsze kierowanie akcją.
- Należy bezwzględnie wykonywać polecenia policjantów i innych służb.
- Identyfikacją i rozpoznawaniem zlokalizowanego ładunku wybuchowego oraz jego neutralizacją zajmują się uprawnione i wyspecjalizowane jednostki i komórki organizacyjne Policji.

NR 24. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W RAZIE WTARGNIĘCIA NAPASTNIKÓW DO OBIEKTU SZKOLNEGO

W przypadku wtargnięcia napastników na teren szkoły należy:

- W miarę możliwości niezwłocznie powiadomić dyrektora szkoły oraz podjąć próbę poinformowania o tym fakcie inne osoby (z terenu i poza terenem szkoły).
- Ważne: należy niezwłocznie uruchomić sygnał dźwiękowy/informujący o wtargnięciu napastnika/ów, zadzwonić pod numer alarmowy np. **997 lub 112.**
- Nauczyciel przebywający z uczniami w pomieszczeniu powinien:
  - zebrać wszystkich uczniów w jednym rogu sali- po prawej lub lewej stronie drzwi;
  - zamknąć drzwi na klucz jeśli jest taka możliwość;
  - „zbudować” z ławek i krzeseł barykadę chroniącą uczniów;
  - zachować spokój, nie ulegać panice- w miarę możliwości starać się uspokajać uczniów; – zapanować, w miarę możliwości, nad własnymi emocjami,
  - jeśli to możliwe wezwać pomoc,
  - poddać się woli napastników i wykonywać ściśle ich polecenia;
  - starać się zwrócić uwagę napastników na fakt, że mają do czynienia z ludźmi. Zwracać się do uczniów po imieniu, zwiększając szansę ich przetrwania;
  - pytać zawsze o pozwolenie, np. gdy chce się zwrócić do uczniów z jakimś poleceniem;
  - zapamiętać szczegóły dotyczące porywaczy i otoczenia – informacje te mogą okazać się cenne dla służb ratowniczych;
  - dopóki nie zostanie wydane polecenie wyjścia:
  - nie pozwolić dzieciom wychodzić z pomieszczenia oraz wyglądać przez drzwi i okna,
  - nakazać dzieciom położyć się na podłodze,
  - jeśli jest taka możliwość wydostać się na zewnątrz budynku
  - w chwili podjęcia działań zmierzających do uwolnienia, wykonywać polecenia grupy antyterrorystycznej.
- Ważne: Trzeba być przygotowanym na surowe traktowanie przez Policję i służby antyterrorystyczne. Dopóki nauczyciel, pracownik niepedagogiczny lub uczeń nie zostanie zidentyfikowany, jest dla Policji potencjalnym terrorystą.
- Po zakończeniu akcji nauczyciel:
  - sprawdza obecność uczniów, by upewnić się, czy wszyscy opuścili budynek. O braku któregośkolwiek dziecka informuje Policję i dyrektora szkoły;
  - nie pozwala żadnemu z dzieci samodzielnie wrócić do domu;
  - prowadzi ewidencję dzieci odbieranych przez rodziców/osoby upoważnione.

NR 25. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU UŻYCIA BRONI PALNEJ NA TERENIE SZKOŁY

W sytuacji bezpośredniego kontaktu z napastnikiem należy:

- nakazać dzieciom położyć się na podłodze;
- starać się uspokoić dzieci;

- dopilnować, aby nie odwracały się tyłem do napastników w przypadku polecenia przemieszczania się;
- jeżeli terroryści wydają polecenia, dopilnować, aby dzieci wykonywały je spokojnie – gwałtowny ruch może zwiększyć agresję napastników;
- o ile to możliwe zadzwoń pod jeden z numerów alarmowych (997,112)
- Ważne, aby nie rozłączać się i starać się, jeśli to możliwe, na bieżąco relacjonować sytuację.

Po opanowaniu sytuacji:

- upewnić się o liczbie osób poszkodowanych i sprawdzić, czy strzały z broni palnej nie spowodowały innego zagrożenia (np. pożaru);
- zadzwonić lub wyznaczyć osobę, która zadzwoni pod jeden z numerów alarmowych(997,112)
- udzielić pierwszej pomocy najbardziej potrzebującym;
- w przypadku, gdy ostrzał spowodował inne zagrożenie, podjąć odpowiednie do sytuacji działania;
- zapewnić osobom uczestniczącym w zdarzeniu pomoc psychologiczną.

NR 26. PROCEDURA W SYTUACJI WYSTĄPIENIA ZAGROŻENIA BOMBOWEGO

Postępowanie w sytuacji otrzymania informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego

Symptomy wystąpienia zagrożenia:

podstawową cechą terroryzmu jest to, iż nie ma wyraźnych znaków ostrzegawczych o możliwości wystąpienia zamachu lub są one trudno dostrzegalne;

Zainteresowania i uwagi wymagają:

- rzucające się w oczy lub po prostu nietypowe i podejrzane zachowania osób, pozostawione bez opieki przedmioty typu teczki, paczki itp. np.: osoby ubrane nietypowo do występującej pory roku;
- samochody, a w szczególności furgonetki, parkujące w nietypowych miejscach (miejscach organizowania imprez i uroczystości).
- Należy pamiętać, że terrorysta nie zawsze musi być odmiennej narodowości i wyróżniać się z tłumu szczególnym wyglądem.
- swoich spostrzeżeniach nauczyciel , każdy pracownik szkoły niezwłocznie informuje dyrektora szkoły.
- Dyrektor powiadamia odpowiednie służby: Policję, organ prowadzący szkołę.
- Dyrektor niezwłocznie przeprowadza ewakuację budynku zgodnie z określonymi w szkole procedurami.

- Osoba, która przyjęła zgłoszenie lub ujawniła przedmiot niewiadomego pochodzenia, co do którego istnieje podejrzenie, że może on stanowić zagrożenie dla osób i mienia, powinna ten fakt zgłosić służbom odpowiedzialnym za bezpieczeństwo w danym miejscu, dyrekcji szkoły. Informacji takiej nie należy przekazywać niepowołanym osobom, gdyż jej niekontrolowane rozpowszechnienie może doprowadzić do paniki, i w konsekwencji utrudnić przeprowadzenie sprawnej ewakuacji osób z zagrożonego miejsca.
- Zawiadamiając Policję dyrektor podaje następujące informacje:
  - (-) rodzaj zagrożenia i źródło informacji o zagrożeniu (informacja telefoniczna, ujawniony podejrzany przedmiot).

Postępowanie w czasie zagrożenia alarmu bombowego oraz ogłoszenie alarmu bombowego.

- W przypadku stwierdzenia zagrożenia bombowego każdy pracownik szkoły niezwłocznie informuje dyrektora szkoły, który ogłasza ewakuację.
- Podejrzanych przedmiotów nie wolno dotykać! O ich lokalizacji należy powiadomić dyrektora oraz osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo.
- Do czasu przybycia Policji akcją kieruje dyrektor szkoły lub osoba przez niego wyznaczona.
- Na miejsce zagrożenia incydem bombowym należy wezwać służby pomocnicze takie jak: pogotowie **ratunkowe-999, straż pożarną-998, pogotowie gazowe - 992, pogotowie wodno-kanalizacyjne - 994, pogotowie energetyczne - 991**
- Po przybyciu Policji na miejsce incydentu bombowego, przejmuje ona dalsze kierowanie akcją.
- Należy bezwzględnie wykonywać polecenia policjantów i innych służb.
- Po ogłoszeniu ewakuacji, należy zachować spokój i opanowanie, pozwoli to sprawnie i bezpiecznie opuścić zagrożony rejon.
- Po ogłoszeniu ewakuacji, należy opuścić szkołę, zabierając rzeczy osobiste (torebki, siatki, itp.)
- Identyfikacją i rozpoznawaniem zlokalizowanego ładunku wybuchowego oraz jego neutralizacją zajmują się uprawnione i wyspecjalizowane jednostki i komórki organizacyjne Policji.
- Podczas działań związanych z neutralizacją „bomby” należy zastosować się do poleceń Policji.
- Ciekawość może być niebezpieczna. Należy jak najszybciej oddalić się z miejsca zagrożonego wybuchem. Po drodze należy informować o zagrożeniu jak największe grono osób, będących w strefie zagrożonej lub kierujących się w jej stronę.
- Po ogłoszeniu alarmu i zarządzeniu ewakuacji należy niezwłocznie udać się do wyjścia, zgodnie ze wskazaniami osób upoważnionych oraz zgodnie z procedurą ewakuacji.

Postępowanie w przypadku uzyskania informacji o podłożeniu bomby

Jeżeli jest to informacja telefoniczna, należy:

- słuchać uważnie;
- starać się zapamiętać jak najwięcej;
- jeżeli istnieje taka możliwość, nagrać rozmowę – jeśli nie – spróbować zapisywać informacje;
- zwrócić uwagę na szczegóły dotyczące głosu i nawyki mówiącego oraz wszelkie dźwięki w tle;
- nie odkładać jako pierwszy słuchawki,
- jeżeli telefon posiada funkcję identyfikacji numeru dzwoniącego, zapisać ten numer.
- po zakończeniu rozmowy należy niezwłocznie zadzwonić pod jeden z numerów alarmowych oraz
- powiadomić dyrektora szkoły,

Jeżeli jest to wiadomość pisemna, zabezpieczyć ją tak, aby nikt jej nie dotykał, zanim zostanie przekazana Policji.

Dyrektor powiadamia:

- telefonicznie organ prowadzący i kuratorium oświaty;
- o zagrożeniu personel szkoły oraz uczniów, w sposób nie wywołujący paniki;
- zarządza ewakuację zgodnie z obowiązującą w szkole instrukcją.
- zabezpiecza ważne dokumenty oraz pieczętki
- wyłącza lub poleca kierownikowi ds. gospodarczych wyłączenie dopływu gazu, wody i prądu.
- dokonuje próby ustalenia właściciela przedmiotu,

Po przybyciu właściwych służb należy bezwzględnie stosować się do ich zaleceń.

Ważne: Uczniowie niezwłocznie się ewakuują zgodnie z obowiązującą procedurą.

Ważne: W przypadku odnalezienia podejrzanego przedmiotu nie należy go dotykać ani otwierać oraz w miarę możliwości ograniczyć dostęp do niego osobom postronnym.

Postępowanie w razie wykrycia/znalezienia bomby (podejrzanego przedmiotu)

1. W razie wykrycia/znalezienia bomby (podejrzanego przedmiotu) należy wykonać następujące czynności:

- nie należy dotykać podejrzanego przedmiotu;
- zabezpieczyć przedmiot nieznanego pochodzenia i odizolować osoby znajdujące się w pobliżu.

Ważne: Jeśli osoba widzi „bombę” to oznacza, że jest w polu jej rażenia.

- zadzwonić pod jeden z numerów alarmowych; (997,112)
- zabezpieczyć, w miarę możliwości, rejon zagrożenia w sposób uniemożliwiający dostęp

- osobom postronnym – głównie uczniom, nie narażać siebie i innych na niebezpieczeństwo;
- powiadomić o zagrożeniu personel szkoły oraz uczniów, w sposób nie wywołujący paniki;
- zarządzić przeprowadzenie ewakuacji zgodnie z obowiązującą w szkole instrukcją;
- zabezpieczyć ważne dokumenty, pieniądze;
- wyłączyć lub polecić kierownikowi ds. gospodarczych wyłączenie dopływu gazu, prądu oraz wody;
- otworzyć okna i drzwi;
- usunąć z otoczenia wszystkie materiały łatwopalne;
- nie używać w pobliżu podejrzanego ładunku urządzeń radiowych (radiotelefonów, telefonów komórkowych);
- po przybyciu właściwych służb, bezwzględnie stosuj się do ich zaleceń

Po wybuchu bomby należy:

- ocenić sytuację pod kątem ilości osób poszkodowanych i upewnić się, jakiego rodzaju zagrożenia spowodował wybuch;
- zadzwonić pod jeden z numerów alarmowych;
- udzielić pierwszej pomocy najbardziej potrzebującym;
- sprawdzić bezpieczeństwo dróg i rejonów ewakuacyjnych, a następnie zarządzić przeprowadzenie ewakuacji zgodnie z obowiązującą w szkole instrukcją;
- w przypadku, gdy wybuch spowodował inne zagrożenie, podjąć działania odpowiednie do sytuacji.
- po przybyciu właściwych służb, bezwzględnie stosować się do ich zaleceń.

Sprawozdanie z wdrożenia środków zapobiegawczych wypadków uczniów

Wskazane środki zapobiegawcze, Wydane zarządzenia	Imię i nazwisko ucznia, który miał wypadek	Klasa objęta środkami zapobiegawczymi	Udokumentowany sposób realizacji środków zapobiegawczym	Czytelny podpis nauczyciela/pracownika odpowiedzialnego za realizację środków zapobiegawczych